Simulering og eksperimentel modelbestemmelse

Henrik Vie Christensen

vie@control.aau.dk

Department of Control Engineering

Aalborg University

Denmark

Dagens program

- Parameter nøjagtighed
  - Stokastisk parameter usikkerhed (støj)
  - Deterministisk fejl (undermodellering)
- Input-signal design
  - Optimale input signaler
  - Eksempler

Model verifikation

En nøjagtig model forudsætter:

- God overensstemmelse mellem system og model output beskrevet ved
  - Normed root mean output error:

$$errn = \sqrt{\frac{\sum_{k=1}^{N} (y(k) - y_m(k, \theta_N))^2}{\sum_{k=1}^{N} y^2(k)}}$$

- Plot af system og model output
- Gode parameter følsomhedsmål
- Evaluering baseret på fysisk indsigt og fornuft

Parameter nøjagtighed

Model fejlen kan splittes i tre bidrag:

$$\epsilon(k,\theta) = y(k) - y_m(k,\theta) = \overbrace{\epsilon_x(k) + \epsilon_m(k)}^{\epsilon_0(k)} + \epsilon_p(k,\theta)$$
 støj model fejl par. afh. (= 0 for $\theta = \theta_N$)

hvor ϵ_x er støj, ϵ_m er undermodellering, og ϵ_p er parameter afhængig bidrag.

Minimum af performance fkt. er

$$P(\theta_N) = \frac{1}{2N} \sum_{k=1}^{N} \epsilon^2(k, \theta_N) = \frac{1}{2} (\epsilon_{x,RMS}^2 + \epsilon_{m,RMS}^2)$$

idet ϵ_x og ϵ_m er uafhængige.

Disse to bidrag kan behandles separat

Parameter følsomhed og nøjagtighed

Brug følsomhedsmålene: S_i , $S_{i \min}$, $R = S_{\max}/S_{\min}$, $R_i = S_i/S_{i \min}$ til at evaluere situationen, fx. nødvendighed af ændret model struktur eller input.

Parameter nøjagtigheden kan udtrykkes ved Kun støj:

$$\sigma_{r,\theta i\%} = \frac{errn}{S_{i}\min} \frac{1}{\sqrt{N}} \ [\%]$$

Kun undermodellering:

$$\Delta_{\theta eq,i\%} = \frac{errn}{S_{i \min}} \ [\%]$$

Parameter følsomhed og nøjagtighed

Både støj og undermodellering:

$$\Delta_{\theta total,i} = \sigma_{r,\theta i} + \Delta_{\theta eq,i} = \frac{1}{S_{i} \min} \left(\frac{\epsilon_{x,RMSn}}{\sqrt{N}} + \epsilon_{m,RMSn} \right)$$

Senstools udregner

- En "best case" værdi, antaget kun støj (sigpar)
- En "worst case" værdi, antaget kun undermodellering (dpar)

En nøjagtig værdi af den totale parameterfejl forudsætter at model output fejlen splittes op i et bidrag fra støj ϵ_x og et bidrag fra undermodellering ϵ_m .

Design af input signal

Tommelfinger regel:

Lineære systemer:

Indput signalet skal have størstedelen af effekten i frekvensområdet, hvor nøjagtigh. af modellen er vigtigst.

Ulineære systemer:

Amplitude variationen i input signalet skal svare til det amplitude område, hvor nøjagtigh. af modellen er vigtigst. Indput signalet skal have størstedelen af effekten i frekvensområdet, hvor nøjagtigh. af modellen er vigtigst.

Procedure:

Design et input signal der optimerer følsomhedsmålene.

Procedure for input design

- 1. Bestem tilnærmede parameter værdier eller find á priori parameter værdier.
- 2. Vælg en klasse af input signaler skal afhænge af få (helst kun en) parametre. En parameter, mindst, skal bestemme frekvensspektret. Hvis modellen er ulineær, skal yderligere en parameter bestemme amplituden.
- 3. Optimer input signalet til bedste følsomhed (simulering). Bestem og plot karakteristiske følsomhedsmål som fkt. af input signal parametre, vælg bedste værdi for disse.
- 4. Brug det fundne input signal på det fysiske system. Hvis nødvendigt, gentag proceduren med de forbedrede parameter estimater.

Senstools programmet til optimalt input design: maininp.m

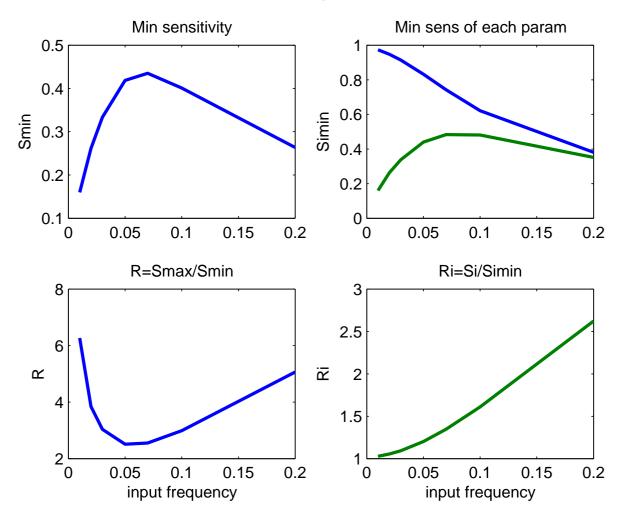
Eksempel: Optimalt input, lineært syst.

System:

$$G_m(s) = \frac{K}{1+s\tau}, \quad K = 1, \, \tau = 2$$

$$K=1$$
, $au=2$

Input signal klasse: Firkant signal

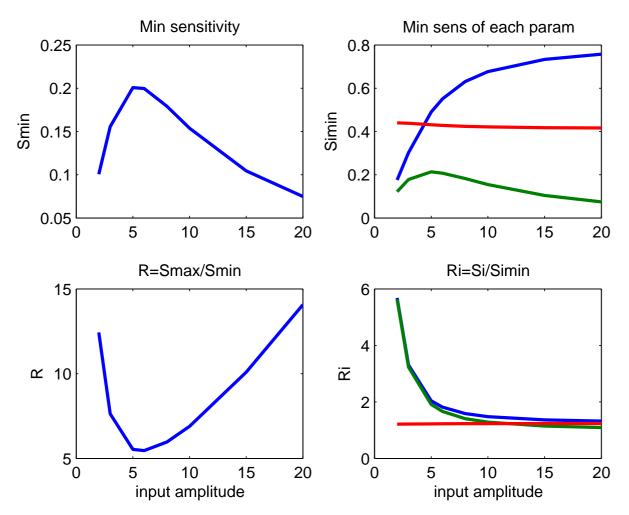

Eksempel: Optimalt input, ulineært syst.

$$G_m(s) = \frac{K(u)}{1+s\tau}, \quad K(u) = k_0(1 + \frac{k_1}{0.5+u^2}),$$

$$[k_0, k_1, \tau] = [1.5, 4, 2]$$

Input signal klasse: Firkant-rampe signal

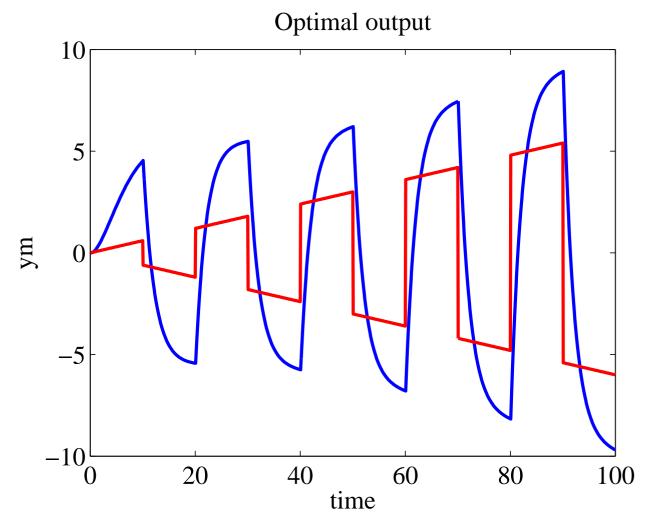

Eksempel: Optimalt input, ulineært syst.

$$G_m(s) = \frac{K(u)}{1+s\tau}, \quad K(u) = k_0(1 + \frac{k_1}{0.5+u^2}),$$

$$[k_0, k_1, \tau] = [1.5, 4, 2]$$

Input signal klasse: Firkant-rampe signal

Næste Forelæsning

Næste gang ser vi på:

- Frekvensdomæne
- Opsamling